

Gelukkig de vrede- stichters

missio

Stemmen
van hoop in
West-Afrika

Liturgie- en
preeksuggesties

Wereldmissiedag
van de kinderen
3 en 4 oktober 2020

missio.nl

Wereldmissiedag van de kinderen 3 en 4 oktober 2020

Gelukkig zijn de mensen die vrede brengen

Inleiding

In deze brochure vindt u suggesties voor een gezinsviering en een kinderwoorddienst in het weekeinde van 3 en 4 oktober. De achtergrondinformatie over West-Afrika en de gedachten bij de lezingen van de zondag kunt u gebruiken bij de overweging. Deze brochure is ook te downloaden van onze website, in een pdf-bestand. Als u de brochure in een word-bestand wilt hebben, kunt u een e-mail sturen aan: m.baijens@missio.nl

MISSIO en Wereldmissiedag van de kinderen

MISSIO is het katholieke solidariteitsfonds van de wereldkerk. MISSIO Nederland is onderdeel van de internationale Pauselijke Missiewerken en steunt wereldwijd kinderen in nood, het pastorale werk van parochies en bisdommen en de opleiding van priesters, diakens, pastorale werkers en catechisten. Dit jaar schenkt Missio aandacht aan de katholieke kerk in West-Afrika. Wereldmissiedag van de kinderen heeft als motto: kinderen helpen kinderen. Het doel is kinderen ervan bewust maken dat zij zelf iets kunnen bijdragen aan een betere wereld. Dat is niet alleen iets voor volwassenen of rijke mensen. Alle kinderen ter wereld in de katholieke kerk zamelen geld in, ook de zogenaamd arme kinderen in Afrika en Azië. Het gaat niet om de hoeveelheid die je geeft, maar om de intentie: vanuit je hart iets voor anderen over hebben. Dat is solidariteit. Iedereen kan meedoen.

Bouwstenen voor de overweging

1. West-Afrika: vrede onder druk

Niger en Nigeria waren lange tijd, samen met buurlanden in de Sahelregio, een voorbeeld van vreedzaam samenleven van mensen van verschillende religies en etnische groepen. Ondanks grote problemen als armoede en honger was er sprake van een relatieve stabiliteit. Maar de laatste jaren is die vrede onder druk komen te staan. Islamitische terreurgroepen breiden zich over steeds meer landen uit. In Nigeria is de terreurgroep Boko Haram nog altijd actief. In maart doodden de moslimfundamentalisten in Nigeria en in het naburige Tsjaad meer dan honderd soldaten.

Corona in West-Afrika

Nu komt er een extra probleem bij: de coronapandemie. Men maakt zich misschien nog niet eens zoveel zorgen om de gevaren van het virus zelf als wel om de ernstige economische gevolgen. Miljoenen mensen in Afrikaanse landen hebben gewoon niets te eten wanneer ze een dag hun werk niet kunnen doen. Sociale zekerheid en een vast salaris bestaan niet in deze informele economie. Deze mensen vechten om te overleven sinds de coronacrisis het Afrikaanse continent heeft bereikt.

Het sterke netwerk van de katholieke Kerk

In deze crisis kan de katholieke Kerk van West-Afrika een belangrijke rol spelen, want zij is met haar netwerk in bijna elk dorp aanwezig. De mensen vertrouwen eerder de kerkelijke medewerkers dan hun regering. Bijna geen enkele andere organisatie kan door haar sterke netwerk van solidariteit zoveel mensen terzijde staan en moed geven. De aartsbisschop van Abuja, Nigeria, Ignatius Kaigama: "Op dit moment lijkt alles alleen maar duister en beangstigend. Maar we geven nooit op. We hebben in het verleden samen voor grotere uitdagingen gestaan en die overwonnen. Deze zal niet anders zijn, vooropgesteld dat we het samen doen."

Stemmen van hoop

Te midden van oplaaiende conflicten en problemen als honger, armoede en nu ook de coronapandemie klinken echter ook stemmen van hoop. Stemmen van kerkelijke medewerkers die zich actief inzetten voor vrede tussen christenen en moslims en tussen etnische groepen. Want alleen samen kan men de problemen het hoofd bieden.

Op onze website vindt u portretten van deze stemmen van hoop.

www.missio.nl

2. Bij de lezingen

De lezingen die voor de zondag op het leesrooster staan aangegeven, zijn niet gekozen vanwege een mogelijke inhoudelijke betrokkenheid op de Wereldmissiedag van de kinderen. Dat de Bijbel geen boek voor kinderen is, laten de lezingen van deze zondag ook weer zien. Daarom hebben we ervoor gekozen, dieper in te gaan op de eerste lezing van Jesaja en niet zozeer op de evangeliëlezing.

Jesaja 5,1-7 Het lied van de wijngaard

Wij hebben de aarde van God gekregen om er iets moois van te maken. De aarde is als een wijngaard die God gemaakt heeft. Hij verwacht op een gegeven moment vruchten te zien, de oogst van de planten. Maar in plaats van prachtige rijpe druiven zijn er slechts wilde bessen. Wij mensen zijn als de pachters van de wijngaard. We hebben iets gekregen dat we moeten bewerken, verzorgen en bewaren. Het lied van de wijngaard dat zo mooi begint, eindigt in mineur. Er is geen recht geschied, alleen maar onrecht. En het ergste is nog wel dat alles voor ons is klaar gemaakt. Er is een wijnpers, er is een wachttoren. Wij hoeven alleen maar te oogsten.

Wij hebben de wereld gekregen als een gave en een opgave. Het is onze opdracht die wereld leefbaar te maken en te houden. Elke dag opnieuw, in grote daden en kleine. Het is onze eigen verantwoordelijkheid om een rechtvaardige wereld te scheppen, waar kinderen niet meer van honger sterven. Een wereld waarin kinderen naar school kunnen gaan en plezier kunnen maken in plaats van te moeten werken.

Spiegelverhaal

Als u naast of in plaats van een van de lezingen liever met een spiegelverhaal werkt, dan vindt u achterin deze brochure bij de kinderwoorddienst een Afrikaans sprookje: "Kleine bron in de woestijn". Het is ook te vinden op de website www.missiokids.nl.

Openingswoord

Vandaag vieren wij Wereldmissiedag van de kinderen. Waar wij ook wonen op deze wereldbol, in Nederland, India, China, Marokko, Nigeria, alle mensen horen bij elkaar. God heeft ons de wereld gegeven om er iets moois van te maken. Maar dat lukt niet altijd. Er zijn kinderen die honger lijden, kinderen die moeten werken en niet naar school kunnen om te leren, kinderen die geen thuis meer hebben en op straat moeten leven. In deze viering zijn wij bijzonder verbonden met de kinderen in het westen van Afrika, vooral met de mensen in Niger en Nigeria. Het is niet altijd makkelijk om met veel verschillende mensen in vrede samen te leven. Soms moeten mensen vluchten voor oorlog. Ze moeten alles achterlaten en leven in tenten in een vluchtelingenkamp. Mensen van de kerk zorgen voor hen. Zij willen vrede brengen. Ze helpen de mensen om de moed niet te verliezen. Ze geven de mensen hoop dat het weer goed zal komen.

**God heeft ons de
wereld gegeven
om er iets moois
van te maken**

Openingsgebed

Goede God,
wij vieren met elkaar Wereldmissiedag van de kinderen.
Helpt U ons er een fijne viering van te maken.
Zodat we ons hier thuis voelen bij elkaar,
moeders en vaders, meisjes en jongens, opa's en oma's.
Wij zijn verbonden met alle kinderen
op de hele wereld.
Wij willen speciaal denken aan de kinderen
die het moeilijk hebben,
hier in ons eigen land,
en kinderen in het westen van Afrika.
Wij bidden U: open ons hart naar U,
opdat de verhalen over Jezus
vandaag kunnen klinken.
Amen.

Lezingen

Jesaja 5,1-7
Filippenzen 4,6-9
Matteüs 21,33-43

Geloofsbelijdenis

Wij geloven in God,
die alles gemaakt heeft.
Hij heeft ons gegeven waar we goed in zijn
maar we mogen er ook zijn
met al onze fouten en wat we allemaal niet kunnen.

Wij geloven in Jezus van Nazareth,
die ons geleerd heeft wat je moet doen
om goed met elkaar samen te leven.
Die zegt dat we niet gauw op moeten geven
als het even niet lukt en tegenzit,
we geloven dat het goede zal overwinnen.

Wij geloven in de Heilige Geest,
die mensen helpt
om stap voor stap op weg te gaan
naar Gods Rijk van vrede.

Wij geloven in een wereld waar mensen
elkaar geen pijn en verdriet meer doen,
een wereld waar liefde is
die nieuw leven mogelijk maakt.
Amen.

Voorbeden

Goede God,
Wij bidden voor alle kinderen
dichtbij en ver weg.
Wij zijn allemaal kinderen van U.
In het bijzonder bidden wij voor
de kinderen in West-Afrika,
voor kinderen die moeten vluchten voor oorlog.
Geef dat zij veilig kunnen wonen in het vluchtelingenkamp
en dat zij gauw weer naar huis terug kunnen.

Goede God,
Wij bidden voor onze aarde
en alles wat er op leeft:
planten, bomen, bloemen, dieren en mensen.
Help ons goed voor de aarde te zorgen,
dat we niet meer nemen dan we nodig hebben.
Zodat ook alle mensen die na ons leven
kunnen genieten van uw schepping.

Goede God,
Wij bidden voor alle leiders
in de wereld en in de kerk.
Dat zij al het mogelijke doen
om een einde te maken
aan armoede, ziekte en oorlog.
Zodat de wereld een fijne plek wordt
voor iedereen.
Zend uw goede Geest
om hen daarbij te helpen.

Aankondiging van de collecte

De collecte van deze zondag is voor MISSIO, Wereldmissiedag van de kinderen. De opbrengst gaat dit jaar met name naar kinderen in West-Afrika. Met onze bijdrage ondersteunen we de parochies daar. Mensen van de parochies zorgen dat kinderen naar school kunnen gaan, dat ze genoeg te eten hebben. Graag uw steun voor dit belangrijke werk.

Tip: U kunt bij deze collecte de spaarzakjes voor de kinderen uitdelen en ze op Missiezondag 18 oktober weer laten inleveren bij de collecte.

Slotgebed

Goede God,
wij hebben met elkaar gevierd
en hebben uw Woord gehoord.
Dat geeft ons kracht
om verder te gaan
en te bouwen aan uw Rijk van vrede.
Dat geeft ons kracht
om te blijven geloven
in een wereld waar uw liefde heerst.
Daarvoor danken wij U,
door Jezus Christus
die bij ons is
vandaag en tot in eeuwigheid
Amen.

Tip: Aan het eind van de viering kunt u de Kinderkrant van Missio uitdelen aan de kinderen.

Extra gebeden

Gebed voor de vrede

God, wij bidden voor
alle mensen die lijden.
Elke dag sterven
duizenden mensen.
De oorzaken zijn oorlog,
hongersnood en natuurrampen.
Kinderen zijn zonder familie.
Ze hebben honger en dorst.
Families vluchten,
om een plek te vinden
waar ze beschermd zijn.

Help ons, God,
een wereld te bouwen,
waarin iedereen goed kan leven.
Een wereld, waarin iedereen
als een roos kan bloeien.
Een wereld, waarin niemand
meer huilt en geen oorlog meer is.
Een wereld, waarin iedereen
in vrede met elkaar danst en zingt.

Kindergebed uit Senegal

Gebed

Goede God,
Open onze oren,
zodat wij de woorden horen
die vertellen van uw liefde.

Open ons hart,
zodat de zorgen en noden
van onze medemensen
ons kunnen raken.

Open onze handen,
zodat we ze kunnen uitstrekken
om vrede te sluiten.

Open onze mond,
zodat we kunnen vertellen
over uw daden en verhalen.

Open onze ogen,
zodat we in de verte kunnen kijken
en in onze medemensen
onze zusters en broeders zien.

Vredewens

Alleen de rijst die we samen delen, voedt.
Alleen het water dat we samen drinken, lest onze dorst.
Alleen de strijd die we samen voeren, brengt bevrijding.
Alleen de kleuren die we samen delen, zullen schitteren.
Alleen de woorden die we samen vinden, zijn verstaanbaar.
Alleen de weg die we samen gaan, heeft een doel.
Alleen het doel dat we samen stellen, is bereikbaar.
Alleen de vrede die we zelf maken, wordt wereldwijd.

Lieve God,

Als ik naar de hemel staar
en even wegdroom in mijn gedachten,
dan zie ik een wereld
waar kinderen hand in hand spelen.

Ik zie een wereld met eerlijke mensen,
die elkaar helpen in elke nood,
die samen bouwen aan de toekomst.

Ik zie een wereld die lijkt op één grote familie,
waar allen broers en zussen zijn van elkaar,
kinderen van u, onze Vader.

God, u droomt ook van zo'n wereld,
en u legde die droom in het hart van elke mens.
Leer ons luisteren naar uw stem in ons hart,
en zend uw goede Geest,
die ons helpt om uw droom waar te maken,
elke dag opnieuw.

Amen.

Severine Verhulst

Uit: Samen inzetten op de toekomst; Missio België

Vooraf: aankleding van de ruimte

U kunt een kijktafel maken, die laat zien dat het vandaag Wereldmissiedag van de kinderen is. En dat het gaat over alle kinderen van de hele wereld.

U kunt de poster van Missio ophangen, met daarbij een grote wereldkaart. U zet er een waxinelichtje bij en een spaarpotje met het spaarzakje van Missio. Leg er ook de Kinderkrant van Missio bij.

Als verwijzing naar het Bijbelverhaal kunt u trosjes druiven neerleggen. Als u het spiegelverhaal kiest, kunt u bloemen op de kijktafel zetten.

1. Opening

U gaat met de kinderen bij of rond de kijktafel staan en laat de kinderen vertellen wat ze zien. U vertelt daarbij dat het vandaag Wereldmissiedag van de kinderen is. Wij denken dan aan alle kinderen van de hele wereld, dichtbij en ver weg. Neem de Kinderkrant van Missio erbij en praat met de kinderen over Niger en Nigeria in het westen van Afrika. Hebben ze wel eens van dit land gehoord? Weten ze waar het ligt? U steekt het waxinelichtje aan en bidt het volgende gebed:

Goede God,
wij vieren met elkaar Wereldmissiedag van de kinderen.
Wij voelen ons verbonden met alle kinderen
op de hele wereld.
Wij denken speciaal aan de kinderen
die het moeilijk hebben,
hier in ons eigen land en
in West-Afrika.
Wij bidden U: help ons
om er samen een mooie wereld van te maken.

2a. Bijbelverhaal om voor te lezen

Het lied van de wijngaard (Jesaja 5,1-7)

Mijn vriend heeft een wijngaard op een vruchtbare helling.
Hij spitte hem om, verwijderde de stenen en beplante hem.
Hij bouwde een wachttoren en kapte ook een wijnpers uit.
Nu verwachtte hij dat hij veel zoete druiven zou krijgen,
Maar er kwamen alleen maar wilde bessen.
Wat kon Hij nog voor zijn wijngaard doen?

Ik zal het vertellen:

Ik haal de omheining weg, zodat hij kaal wordt gevreten.
Zijn muren maak ik kapot, zodat hij wordt vertrappt.
Een wildernis maak ik er van. Ik doe er niets meer aan.
Distels en doorns groeien hoog op.
En ik verbied de wolken hem regen te geven.

2b. Spiegelverhaal

Indien u liever met een spiegelverhaal werkt, dan kunt u het onderstaande verhaal gebruiken. Het is een Afrikaans sprookje.

Kleine bron in de woestijn

Er heerste eens in een land ten zuiden van de Sahara een grote droogte.
Het gras van de steppe kwijnde weg. De dieren vonden geen water meer. De woestijn rukte op.

Zelfs dikke bomen en struiken die de droogte gewend waren, zagen hun einde naderen.

Bronnen en rivieren waren allang opgedroogd. Slechts één enkele bloem overleefde de droogte. Ze groeide dichtbij een heel kleine bron.

Maar ook de kleine bron was de wanhoop nabij. Vol droefheid vroeg zij zich af: "Waarom doe ik al die moeite voor één enkele bloem, terwijl alles in het rond verdort?"

Toen boog een oude knoestige boom zich over de kleine bron en zei: "Lieve kleine bron, niemand verwacht van jou dat je de hele woestijn groen en levend maakt. Jouw taak is het één enkele bloem leven te schenken, meer niet."

(Uit: 'Ontdek het onbekende', Missio België)

3. Verwerking

Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen maakt u een keuze uit de verwerkingen.

Laat de kinderen reageren op het verhaal. Wat vinden ze mooi? Wat is moeilijk? Vinden ze iets raar?

Een begrip als 'de wereld' is erg groot en abstract voor (kleine) kinderen. Als we dan spreken over de wereld mooier maken, moeten we dat heel klein houden. Kinderen kunnen immers het probleem van de ongelijkheid in de wereld niet oplossen of zorgen dat er geen honger meer is. Het verhaal over de kleine bron in de woestijn laat zien dat één ding doen al genoeg is. Het is een optimistisch en bemoedigend verhaal.

Druiven of bloemen

Laat de kinderen vertellen hoe wij samen de wereld mooier kunnen maken. Gebruik het beeld van de wijngaard. Welke vruchten groeien er in onze wijngaard? Welke vruchten willen wij oogsten?

Laat de kinderen de antwoorden vervolgens op een uitgeknipte papieren druif schrijven of tekenen. Van alle papieren druiven wordt aan het eind een mooie druiventros gemaakt. De kleinsten kunnen een papieren druif inkleuren. In plaats van druiven kunt u, als u hebt gekozen voor het spiegelverhaal, bloemen maken. U kunt vooraf van verschillende kleuren karton bloemen maken die de kinderen kunnen inkleuren. U kunt natuurlijk ook de kinderen ter plekke ieder een bloem laten knutselen, maar dat vraagt wel meer tijd. Net als de druiven verzamelt u alle bloemen tot een mooi geheel.

Een slinger van kinderen

Maak met elkaar een grote slinger van kinderen. Daarvoor heb je nodig: stroken gekleurd papier, schaar, stiften of kleurpotloden en plakband. Neem een strook papier en vouw deze in harmonicavorm op. Op de bovenkant, aan de zijde van de vouw, tekent u de helft van een eenvoudige mensen/kinderfiguur. De kinderen knippen deze figuur uit en als ze de strook papier uitvouwen heeft ieder kind een slinger van kinderen. Zorg ervoor dat de strook lang genoeg is voor zo'n vijf figuurtjes. Laat de kinderen deze figuurtjes intekenen en kleuren. Daarna plakt u alle slingers aan elkaar tot één grote slinger van kinderen die de hele wereld representeren.

4. Afsluiting / gebed

U gaat met de kinderen weer bij de kijktafel staan en sluit af met een kort gebed:

Goede God,
dank U wel voor alle mensen,
groot en klein,
die samen met U
onze wereld mooier maken. Amen.

Tip: Aan het eind van de kinderwoorddienst kunt u de Kinderkrant van Missio uitdelen aan de kinderen. Deze (gratis) Kinderkrant kunt u bestellen bij Missio in Den Haag, telefoon 070 – 304 74 44 en e-mail missio@missio.nl

**In deze crisis kan
de katholieke Kerk
van West-Afrika
een belangrijke
rol spelen**

**Gelukkig zijn de
mensen die vrede
brengen**

© teksten: Missio Nederland/Missio Aken | © foto's: H. Schwarzbach

DE 7 SPEERPUNTEN VAN MISSIO

1. Kind in nood

2. Scholing

3. Pastorale
vorming

4. Parochievrijwilligers
helpen

5. Parochiegemeenschap
opbouwen

6. Hun kerk steunen

7. Onze kerk
inspireren

missio

Postbus 93140, 2509 AC Den Haag

070 – 304 74 44

missio@missio.nl

www.missio.nl | www.missiokids.nl

Iban: NL65 INGB 0000 0015 66

Wereldmissiemaand

WERELD MISSIE MAAND

oktober 2019

missio.nl